

1933

Milli Kütüp.
20.10.2015

231
34 265

271.12.11

İ S T A N B U L

1948 AD 1933

İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİ

Yönetim Kurulunun

ÇALIŞMA RAPORU

1948

D.N. 034265

Rıza Koşkun Matbaası

dy...

1948

Muhterem arkadaşlar:

9 aylık bir faaliyet devresinden sonra, bugün ikinci genel kurul toplantısını yaptığımız İstanbul İşçi Sendikaları Birliği; bir çok kimselerin tahmin ve iddia ettikleri gibi, dağılmaya mahkûm, sun'î bir teşekkül olmadığımız isbat ederek, sağlam ve mütecanis bir varlık halinde ikinci devre çalışmalarına hazır bulunuyor.

Geçen sene Şubat ayında birliği kurmak üzere harekete geçtiğimizde, bu teşebbüsümüzü erken bulanlar ve böyle bir teşekkülün kurulmasıyla beraber dağılacaklarını söyleyenler çıkmıştı. Bizi iyi tanımayanlar ve düşmanlarımız tarafından ileri sürülen bu gibi menfi fikirlere ehemmiyet vermiyerek, 29 Şubat 1948 Pazar günü Haliçin mütevazî bir köşesinde yaptığımız ilk toplantıyı hatırlarız.

Ananizamnememizin hazırlanmasına tahsis ettiğimiz bu toplantıya 17 sendikadan mümessilleri katılmış ve samimî bir hava içinde saatlerce devam eden müzakerelerden sonra ilk müsbet netice alınmıştır.

Birliğin, kanunen teşekkül tarihi olan 24 Mart 1948 gününe kadar, bizi daha birleşmeden dağıtmaya çalışanlar bulundu. Fakat Türk işçisi, akhselimi ve temyiz kabiliyeti sayesinde, 17 mütecebbis sendikadan birinin fedası bahasına da olsa yolundan dönmüdü.

Bu azimkâr hareketimizin semeresi olarak, 28 Mart 1948 Pazar günü, yine bu salonda yaptığımız ilk kongremizi takip eden aylar zarfında da Birliğimizin dağılmasını hedef tutan bir takım gizli ve açık teşebbüslerle karşılaştık.

Bir taraftan, yıkıcı unsurlarla mücadele etmek mevkî-

— 4 —

inde olan yönetim kurulumuz, diğer taraftan Birliği devlet makamlarına, işverenlere ve umumi efkâra tanıtmak gibi güç bir vazife ile karşı karşıya idi. Sathî bir muhakeme ile ehemmiyetsiz gibi görünen bu hususların teminini, Birliğin bekası için ilk şart olarak mütalâa ettik.

Kabul buyurmanız lâzımdır ki, bir cemiyet, bir teşekkül kanunî formaliteleri yerine getirmekle hayatiyet kazanmış sayılamaz. Birliğimiz; kurucu sendikaları, nizamnamesi, binası ve İş İşleri Bakanlığına yaptığı müracaatı ile 24 Mart 1948 tarihinde hukuken doğmuş bir teşekküldü. Fakat, biraz önce arzolunan hususlar kale alınmasaydı, bu hukuken doğuşun hiç bir kıymeti olmayacak ve Birliğimiz (özü doğmuş) bir çocuktan farksız kalacaktı.

Bu hal, hükümetler için bile aynen böyledir. Bir memlekette kurulan bir hükümetin ilk hedefinin kendini diğer devletlere tanıtmak olduğunu, bol bol hükümetlerin doğduğu bu ikinci dünya harbinde gördük.

Bugün memnuniyetle söyleyebiliriz ki, İstanbul İşçi Sendikaları Birliği, tafsilâtını aşağıda arzedeceğimiz hareket tarzı ve icraatıyla, gerek devlet makamları ve işverenler, gerekse efkârı umumiye tarafından memleketin içtimai bünyesinde yer almış kuvvetli ve muteber bir teşekkül olarak tanınmaktadır.

Tam 3 günlük bir teşekkül iken, gurur duyduğumuz yüksek itimadımızla idaresini elimize aldığımız Birliğin bugünkü durumunu, çalışmalarımızdan doğan neticelerin özü telâkki etmekteyiz.

Arkadaşlar:

Birlik câmiasına dahil bulunan 16 sendikadan gerek birbirleriyle, gerekse herbirinin ayrı ayrı ve toplu olarak Birlikle olan münasebetleri kuruluşumuzdan bu yana gayet normal ve samimî bir hava içinde cereyan etmiştir. Büyük ihtilâflara düşerek parçalanmak ve dağılmak istidadı bile göstermeden, Birliğin bugüne erişmesi, hepimizin zevkle ve

— 5 —

gururla karşılaması icabeden bir neticedir. Buna âmil olarak sendikaların olgun hareketlerinin yanı başında, yüksek kongreniz, kurulumuza da bir şeref payı ayırsa kendinizi bahtiyar eddederiz.

Muhterem arkadaşlar:

31 Mart 1948 tarihinde ilk defa toplanarak kendi arasında vazife taksimi yapıp, anamızüğümüz gereğince üyelerini 5 büroya tefrik ettikten sonra çalışmalarına başlayan yönetim kurulumuz, bugüne kadar 18 toplantı yapmıştır.

İlk iş olarak, anamızüğün 32-34 üncü maddelerinin ruhuna sadık kalmak üzere, müzakeresine Denetim Kurulunu da iştirak ettiği bir (Denetleme talimatnamesi) hazırladık. Ve yine tüzüğümüzün 35 inci maddesi hükmüne uyularak üye sendikalar tarafından ayrılan 12 arkadaşla Haysiyet Divanını teşkil ettik.

Burada iftiharla kaydetmek lâzımdır ki, 9 aylık çalışmalarımız esnasında haysiyet divanına intikal edecek cidiyette bir hâdise zuhur etmemiştir.

Devlet makamlarıyla temaslarımız

Arkadaşlar:

Yukarıda da arzettiğimiz gibi, Birliğimizin Devlet makamları tarafından ilgiyle karşılanması davamızın selâmetle yürüyebilmesi için büyük ehemmiyeti haizdir.

26.4.948 tarihinde Ankarada üçüncü toplantısını yapan İşçi Sigortaları Kurumu Genel Kurulu üyesi olan iki arkadaşımıza, Süreyya Birol ve Ahmet Topçuya, icabeden makamlarla Birlik namına temas vazifesini verdik. Bu arkadaşlar, Ankarada Sayın Cumhurbaşkanı, Başbakan, Çalışma Bakanı ve diğer bazı zevatla, İstanbul İşçi Sendikaları Birliğinin mümessilleri olarak ilk temaslarda bulundular.

Bundan iki ay kadar sonra yönetim kurulu Başkanı Yağar İyidoğan, Ankara'ya giderek, Birlik namına ikinci teması yapmıştır. Bu suretle, bizimle ilgili makamlara ve bir çok milletvekillerine Birliğimiz tanıtılmış ve müteakip temalar için zemin hazırlanmıştır. Davamızın emin bir şekilde yürütülmesi, işçi derdi, şikâyet ve ihtiyaçlarının, ilgililere, doğrudan doğruya duyurulması, muhakkak ki, yazılı müracaatlardan daha iyi bir netice verir.

Nitekim, Tekel Bakanı Sayın Emin Erişirgil ve Çalışma Bakanı Sayın Bekir Tahsin Balta, İstanbulu teşriflerinde Birlik merkezini ziyaret etmeleri için vâki ırcalarımızı kabul buyurarak, Birliği teşrif emişler ve yönetim kurulumuzla saatlerce görüşmüşlerdir.

Tarafımızdan seçilmiş mümessillerimiz olarak, her iki Bakan'a da bütün dileklerinizi açıkça arz ettik. Tekel İdaresine ait fabrikalarda çalışan arkadaşlarımız bu ziyaretlerin müsbet neticelerini gördüler, işçilere ögüle yemeklerinde eklemek de verilmesi gibi derhal yapılması mümkün olan işler yapıldı ve mesken, yemiyeye ayarlanması gibi tahakkuku zamana bağlı meseleler de Bakanlıkça ele alınarak incelemelelere başlandı.

Arkadaşlar,

31 Temmuz gecesi yaptığımız vapur gezisini de bu arada mütalâa etmek lazımdır. Çünkü bu gezimize, gece olmasına rağmen, Çalışma Bakanı, Ulaştırma Bakanı, eski Çalışma Bakanı Sayın Sadi İrmak, ve bazı milletvekillerimizle Çalışma Bakanlığının Umum Müdürleri ve diğer yüksek memurları iştirak ettiler. İşçiler arasında bir gece geçirmek, işçilerin içine karşarak onlarla dertleşmek suretiyle Birliğimize ve davamıza yakın alâka ve sempati gösteren bu zevata alenen teşekkür etmeyi bir borç biliriz.

ransımıza 18 Haziranda San-Fransiskoda toplandığını ve üyesi bulunduğumuz bu teşkilâtın statüsü gereğince Türk delegasyonu arasında bir de işçi delegenin San-Fransisko'ya gittiğini hepimiz hatırlarsınız.

Bu işçi delegenin seçimi için, Çalışma Bakanlığı tarafından hazırlanan talimatname 2 Mayıs tarihli bir tamim ile birlikte sendikalara da gönderildi. Tamim 5 Mayısta sendikaların eline geçti. Fakat, her ne sebepten ise iki aydanberi faaliyette bulunan İstanbul İşçi Sendikaları Birliği, Bakanlık tarafından kaale alınmayarak bu seçimden haberdar edilmedi.

Raporumuzda bu konuya temas etmemizin sebeplerinden biri işte budur.

5 Mayıs günü, bu seçimden, dolayısıyla haberdar olan Birlik yönetim kurulu derhal olagan üstü bir toplantı yaparak vaziyeti tezekkür ettiği zaman gördü ki; her seçim bölgesinde delege aday seçimi yapılacak ve en geç 10 Mayısta seçimin neticesi Bakanlığa bildirilmiş olacaktır. Araya Cumartesi ve Pazar günleri de girdiği için, seçimin bu müddet zarfında yapılmasına maddeten imkân yoktu.

Diğer taraftan, böyle mühim bir seçime İstanbul işçi sendikaları birliği gibi bir teşekkül dururken, sendikaların müferit bir şekilde girmeleri ve başka başka adaylar göstermeleri doğru olmayacaktır.

İlk iş olarak, Çalışma Bakanlığına Birliğimizin mevcudiyetini hissettirmek, ve seçimin selâmetle yapılmasını temin etmek maksatlarıyla, bir telgrafla seçimin tehirini istedik.

Ertesi gün aldığımız cevabi telgrafta seçimin 2 gün tehir edildiği birliğimize bildiriliyordu.

Bölge Çalışma müdürlüğünde, 23 sendika ve sendikasız işçilerin mümessillerinin iştirakiyle yapılacak olan delege aday, seçim kurulu işçi üyesi ve temsilciler seçimini Birlik namına kazanmamız ve seçimde 18 sendikamızın bir birlik olduğunun isbat etmemiz lazımdı.

Bir gün evvel Birlik merkezinde kendi aramızda yap-

Muhterem arkadaşlar;

Takdir buyurursunuz ki, bizlere kanunların bahsettiği hakları, yine kanun yoluyla istemek ve almak vazifemizdir. Fakat, henüz kanunlaşmamış olduğu halde talep ettiğimiz haklarımızı, ancak Büyük Meclis ve hükümet nezdinde uyardıracağımız sempati ve emniyetle elde edebiliriz. Bu da, yaptığımız vapur gezisinde olduğu gibi, devlet ırcalını aramıza cezbetmek ve onlarla yakinen tanışmak ve kendimizi tanıtmak suretiyle mümkündür.

Bu vapur gezisinde misafirlerimize karşı olgunluğumuz isbat ettik ve gönüllerini kazandık. Onlar, artık davamızın kıymetli taraftarları olmuşlardır.

Diğer bir kazancımız da, dağılık İstanbul şehrinin muhtelif semtlerinde oturan ve muhtelif sendikalara mensup bulunan yüzlerce işçinin bir araya toplanmış tanışmaları ve birbirlerini sevmeleridir.

Kısaca şunu da belirtelim ki, vapur temini bizim için çok müşkül olmuştur. Bu iş ile vazifelendirilen arkadaşlarımız, Denizyolları İdaresi tarafından şüphe ile karşılanmışlar ve muhtelif temalarının her birinde çeşitli müşküller ile sürülerek atlatılmak istenmişlerdir. Bu da gösteriyor ki, devlet dairelerinin müdür ve memurları bile, o zamanlar teşekküllerimize karşı endişeliydiler. Kanun dahili bir teşekkül olmanın, davamızı yürütmek için kâfi gelmediğini vapur meselesinde bir defa daha görmüş ve anlamış olduk. Nihayet Ulaştırma Bakanı Sayın Gülek'in müdahalesi üzerine Denizyolları İdaresi emrimize bir vapur tahsis etti.

San-Fransisko'ya giden işçi delegenin seçimi

Değerli arkadaşlar,

Birleşmiş Milletler Teşkilâtının 31 inci Çalışma Konfe-

ranızımız seçimde, muhtelif sendikaların aday gösterilmesini istedikleri işçiler arasında Deniz İşçileri Sendikasının üyesi tesviyeci Hasan Basri Gerçekdiler'i aday imtiyap ettik. Temsilcileri ve seçim kurulu üyesini seçtik.

Ertesi gün Çalışma müdürlüğünde yapılan asıl seçimde, bir gün evvel kararlaştırdığımız netice aynen tahakkuk etti ve böylece İstanbul İşçi Sendikaları Birliğinin mütecanis bir kütle olduğu bir kere daha herkesçe malûm oldu.

Arkadaşlar;

Türkiyenin diğer seçim bölgelerinden delege adaylarına verilen oylar İstanbul'a gelip de seçim kurulu tarafından 24 Mayıs günü tasnif edildiğinde büyük bir sürprizle karşılaştık.

İzmir bölgesinin delege adayı, kendi bölgesinin 3 oyuundan 2 sini ve Elâzığ, Samsun, Eskişehir ve Bursa seçim bölgelerinin birer oyunu almak suretiyle 6 oy ile Türkiye delegesi olmuş. İstanbul, Zonguldak ve Kayseri delege adayları ise kendi bölgelerinin bütün oylarını almak suretiyle 2'er oyda kalmışlardır.

Seçimin bu sürprizli neticesi bizi bir hayli düşündürdü. Derhal tahkikata geçerek şunu öğrendik ki, seçilen İzmir adayı hem işçi vasfını haiz değildir, hem de lisan bilmemektedir.

Çalışma Bakanlığına bir telgraf çekerek seçimi protesto ettiğimizi bildirdik ve aynı gün gönderdiğimiz bir yazı ile seçilen adayın Türk işçisini temsil edemeyeceğini izaha çalışarak, talimatname gereğince ikinci derecede oy alan İstanbul, Zonguldak ve Kayseri adayları arasında kur'a çekilmesini istedik.

Bu mesele üzerinde gösterdiği hassasiyeti takdir ve şükranla andığımız Çalışma Bakanlığı, serian yaptığı tahkikatta iddialarımızı varit görerek buradaki seçim kurulu-na kur'a çekilmesi için emir verdi.

İstanbul Bölge Çalışma müdürü, bir işveren ve bir de Birliğimiz sözcüsü Mustafa Şahinden ibaret olan seçim kurulu kur'a çekti ve kur'a Zonguldak adayına isabet etti. Artık, bu neticeden memnun olmaktan başka yapacak hiç bir şeyimiz kalmamıştı.

Fakat maalesef, Türk işçisini San-Fransisko'da temsil eden Zonguldaklı arkadaşımız ne giderken, ne de dönüşünde Birliğimize uğramak lüzumunu hissetmedi.

İşverenlerle olan münasebetlerimiz

Yukarıda arzettiğimiz şekilde San-Fransiskoya gidecek delege seçimi için teşekkül eden seçim kurulundaki üyemiz ile işveren mümessili, konuşmaları arasında işçi ve işveren münasebetleri üzerinde de duruyorlar.

Bu işçi ile işveren arasında vukubulan fikir teatisinde, Sanayi Birliği ile İşçi Sendikaları Birliğinin müşterek çalışma sahaları olabileceği kanaatine varılıyor.

Bunun üzerine yönetim kurulumuz, Sanayi Birliğine bir mektup yazarak, işçi ile işveren arasındaki münasebetleri düzenlemek ve zuhur edecek iş ihtilâflarını resmî kanallara dökmüden halledecek müşterek bir kurul teşkilini teklif etti. Sanayi Birliğinden aldığımız cevapta, teklifimizin yönetim kurullarınca kabul edildiği ve teşkilini istediğimiz kurul için 3 kişinin seçildiği bildirilmekte, bizim 3 mümessilimizin de ismi sorulmaktaydı. Böylece, 3 işveren, 3 işçi mümessilinden müteşekkül bir (uzlaştırma ve hakem kurulu) teşkil edilmiş oldu. Bugüne kadar, bu kurul 3 toplantı yaparak, bir nizamname hazırlamış ve kuruluşunu, maksat ve gayesini Çalışma ve Ekonomi Bakanlıklarına malûmaten arz etmiştir.

Hâlen, memleketimizde işveren sendikası kurulmamış olduğundan, İstanbulda işveren teğekkülü olarak karşımızda yalnız Sanayi Birliği vardır. Bu birliğin sendikalara ve birliğimize karşı gösterdiği anlayış ve alakayı takdirle karşılıyoruz.

İşleri kullanarak en sert hareketlerden bile geçkinmiyeceğiz. Ta ki, o gibi işverenler, işçinin de bu memlekette insan gibi yaşamak hakkı olduğunu kabul etsinler.

İşte Sanayi Birliği ile olan münasebetlerimize bu zihniyet hâkimdir.

Hukukî işlerimiz

Arkadaşlar:

Biliyorsunuz ki, Sendikalara düşen en mühim vazifelerden birisi de, üyelerine ve kanunî mirasçılara iş akdinden doğan meselelerde ve sigorta işlerinde hukukî yardımlar yapmaktır.

Sendikalarımızın bugünkü hacimlerinin ve maddî durumlarının bu hukukî yardımı münferit olarak ayrı ayrı yapmalarını imkânsız gören yönetim kurulumuz bir avukat temin etmiştir. Ayda 200 lira net ücretle birliğin ve üye sendikaların vekâletini kabul eden avukatımız, Birliğe dahil bütün işçilerin hukukî işlerine haftada iki gün tahsis etmiştir. Başlangıçta varlığı pek güç takdir edilen böyle bir kadronun yokluğunun acısını çeken sendikalar bir avukata ne kadar ihtiyacımız olduğuna takdir ederler.

Toplu iş ihtilâflarını parasız halledecek vilâyet ve yüksek hakem kurullarımız mevcuttur. Fakat, ferdî yani tek başlı ihtilâfların halli büyük bir dava halinde önümüzde durmaktadır. Bilhassa İş Kanununun 13 üncü ve 16 ncı maddeleri durdukça ve işverenlerimizin çoğu işçi haklarına karşı lâkayit hareket ettikçe, her gün onlara arkadaşımızın canı yanmaktadır.

Ve maalesef, yine mevzuatın noksanlığından dolayı, gerek şahsan, gerekse sendika kanalıyla hakkını aramak üzere çalışma teşkilâtına başvuran işçiye mahkemenin yolu gösterildikçe bir çok işçinin hakkı ziyaa uğriyacaktır.

Evvvelâ, hiç bir işçi bir avukat tutarak bir kaç yüz lira-

Müşterek hakem kurulunuzdan güzel neticeler ümit etmekteyiz.

Bu kurulun son toplantısında, Karamürsel Mensucat Fabrikasına ait bir ihtilâf görüldü. İlk müzakere olduğu için ihtilâf tamamen halledilememişse de yarı yarıya anlaşmaya varılmıştır. Bizim tarafımızdan bir tahkikata lüzum hasıl olduğundan meselenin müzakeresi başka bir güne bırakıldı.

Sanayi Birliği ile anlaşmaya vardığımız prensip meseleleri şöyle hülasa edilebilir:

1 — Sanayi Birliği, kendisine bağlı bütün işverenlerle birer mektup yazarak sendikalara karşı cephe almamalarını tavsiye edecektir.

2 — Sanayi Birliğinin üyesi bulunan bütün işverenler, işçi alırken, sendika mensuplarını tercih edeceklerdir.

3 — Uzlaştırma ve hakem kurulunun vereceği kararın iki taraf da kabul edecek ve kurulda anlaşmaya varılmayan meseleler hakkında her iki taraf kanunî yollardan yürütmekte, mahkemeye başvurmakta serbest olacaktır.

Muhterem arkadaşlar:

İşçi davasını tek başlı ve mücerret bir şekilde mütalâa etmeye ve halline çalışmaya imkân yoktur. Bizim gayemiz, işçiyi refaha kavuşturmak ve yükseltmektir. Fakat, bunu yaparken başkalarının haklarını çiğnemeyi asla düşünmüyoruz. Meselelerimizin, en iyi şekilde işverenlerle anlaşmak suretiyle halledilebileceğine inanıyoruz. Onun için, işverenlerle lüzumsuz yere mücadele etmek, ve onların yıkılmasına çalışmaktan bir fayda ummuyoruz. İstihsalı artıracamız, onlara ve memleketimize kazandıracamız ki, biz de refaha ulaşalım. İşsiz fabrika olmayacağı gibi, fabrikasız işçi de olamaz.

Ancak, haklarımıza riayetkâr hareket etmeyen, sendikalarımızı baltalamaya çalışan işverenler çıkar da, davamızı kendilerine anlatamazsak elimizdeki bütün kanunî imkân-

lık tazminat davasını mahkemeye aksettirecek kudrette değildir.

İşte, bu sebepler yüzünden birliğimizin bir avukata şiddetli ihtiyacı vardır.

Fakat arkadaşlar, şu kısa zamanlık tecrübe göstermiştir ki, hukukî işlerimizi gördürebilmek için avukat bile kâfi değildir.

Bir defa mahkemelerimiz haddinden fazla yüküldür. Herhangi bir davanın iki celsesi arasında uzun aylar girmektedir. Muhakeme usullerimiz gayet karışık ve dolambaçlıdır. Halbuki işçinin uzun zaman beklemeye takati yoktur.

Diğer taraftan, iş hukuku üzerinde ihtisas yapmış hâkimlerimizin maalesef mevcut değildir. Mahkemelerimiz ve noterlerimiz ancak sendikalarımız sebebiyle bu gibi mevzuatla karşılaşmaya başlamışlardır.

Üçüncü olarak bir dava açmak ve hitama erdirmek bizim için büyük sayılacak masrafları icabettirmektedir. Bugün, bir tazminat davasını idame ettirecek kadar parası olan bir işçi, 50—60 lira için zaten dava açmaya lüzum hissetmez.

Arzettiğimiz, bu sebepler yüzünden mahkemeye intikal etmiş bulunan bir çok meseleler henüz bitirilemediği gibi avukatımız çok sıkıntı çekmektedir. İş mahkemeleri kurulmadıkça, hukukî işlerimizin maalesef böyle sürüncemede kalacak ve işçi ezilmekte devam edecektir.

İş mahkemelerinin, bizim için İş Kanununun tâdili kadar ehemmiyeti haiz olduğunu yüksek kongrenizin huzurunda tebarüz ettirmek mecburiyetindeyiz.

Çalışma mevzuatının tatbikatı ve tekemmülü yolundaki teşebbüslerimiz

Muhterem arkadaşlar:

Çalışma hayatı ile ilgili kanunlarımızın kifayetsizliği hepimizin malûmudur. Çalışma mevzuatının noksan ve eksik-

tarafından işçi görüşüyle alakalı makamlara arz etmek bir-
gizinin ilk plânda gelen bir vazifesidir.

Bu sahada müteaddit teşebbüslerimiz oldu. Bilhassa İş
Kanununun tadili üzerinde her vesile ile durduk. Çalışma
Bakanlığından sıfahen ve yazılı olarak, ötedenberi tadili ta-
sarıların 40 köşer maddenin bir an evvel hazırlanıp Meclis-
te sevk edilmesini istedik.

Bize gelen en son haberlere göre İş Kanununun tadil ede-
cek tasarı hazırlanmış ve Bakanlar Kurulundan geçmiştir.
Bu kısım içerisinde Mecliste görüşülerek kabul edileceği söy-
lenmektedir. Fakat, eselle belirlenmiş ki, Bakanın 2 Mart
1948 tarihinde Sendika Başkanlarıyla yaptığı bir toplantı-
da vaatmesinin rağmen tadil tasarı, mütalâamız alınmak
üzere hâlâ bize gönderilmemiştir. İş Kanunu hakkındaki
görüşümüzü geçen sene Bakanlığa arz etmiştik. Bizim tek-
liflerimizin, tadil tasarılarında yer aldığını ümit etmekteyiz.

Yeni İş Kanunu hakkında bugün su kadarını biliyo-
ruz ki, 1 işçi çalıştırın işyerleri de tasarı kanunlaşılıktan
sonra İş Kanununun gümlü kısmına girecek ve 12 üncü
maddedeki fesih müddetleri uzatılacaktır. Ayrıca 16 ne-
madedeki fesih halleri için de bir tüzük hazırlanmıştır.

Şimdiye kadar üzerinde ısrarla durduğumuz diğer bir
mesele de, sosyal sigortaların gelişmesidir.

Çalışma Bakanlığının esasen üzerinde durduğu umumi
hastalık ve emeklilik sigortalarının bizim bakımımızdan hâiz
olduğu ehemmiyeti bütün ilgililere duyurmak için ne lâ-
zımsa yapık.

Halen yürürlükte olan 4772 sayılı (İş kazalarıyla Mes-
lek Hastalıkları ve Analık sigortası Kanunu) nun doğum
ve kaza kısmı hemen hemen ârizasız işlemekte ve tatmin-
kâr görünmektedir. Fakat, mesleki hastalık sigortası tat-
bikat sahasında iyi bir netice vermemiş ve köçürüm kalmıs-
tır. Böyle bir sigortadan fayda ummanın boş bir hayal ol-
duğunu anlayan Çalışma Bakanlığı Umumi hastalık sigor-
tası kanununu hazırlamıştır. Emeklilik sigortası da hazırla-

maaf tutan 5088 sayılı kanunun yanlış tatbikatı olmuştur.
Bu kanunun metninde şöyle sarıh bir hüküm mevcuttur:
(İşçilerin istihkakları gündelikten başka esaslara göre
nesaplanan hallerde işçinin bir aylık istihkaka, çalıştığı ve
ya ücretle müstahak olduğu günlere bölünür ve elde edilen
miktar gündelik sayılır.)

Bu sarıh hükme rağmen, maliyecî zihniyeti kanunun
maksat ve gayesini altüst etmiştir. Maliye Bakanlığı 324 ve
325 sayılı tebliğleriyle, maaşla çalışanların ve ustaların bu
kanundan faydalanamayacaklarını teşkilâtına bildirmiştir.

Çalışma Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı bu mevzu üze-
rinde ihtilâf halindedir.

Birliğimiz, 5088 sayılı kanunun yanlış tatbikatının ön-
lenmesi için bütün makamlar nezdinde müteaddit teşebbüs-
ler yapmışsa da henüz kat'î bir netice almamıştır. An-
cak mevzû olarak, bazı işyerlerinde aksaklık kısmen düzel-
tilmiş bulunmaktadır.

Büyük Millet Meclisinden bu hususta da bir tefsir is-
tendi. Fakat, bunun bir tefsir ile değil yeni bir kanun ile
düzeltililebileceği anlaşıldı. Çalışma Bakanlığında yaptığımız
son müracaata aldığımız cevapta, bu işle meşgul olduğuna
bildirilmektedir.

Ücretli hafta tatili hakkındaki kanun teklifine gelince:
İşin gecikmesi bizi büyük bir ümitsizliğe düşürmüştür.
Fakat, kanunun teklif edenlerden Zonguldak milletvekkili
Sayın Emin Erişirgil, Tekel Bakanı olduktan sonra, Birliğimize
teşrifinde bu kanunun muhakkak çıkacağı hususunda bizi
temin etmiştir.

Arkadaşlar!

Biliyorsunuz ki, bizin bir de (fabrika doktorları) der-
dimiz vardır. Bugün, pek az müessesce müstesna, diğerlerin-
de müstakil bir doktor mevcut değildir. Ne acı bir hakikat-
tır ki ulvi bir meslek olan tababette, isverenlerle anlaşıl-

dır. Her iki sigortanın önümüzdeki sene içinde yürürlüğe
gireceğini ümit ediyoruz.

4772 sayılı Sigortalar Kanununun doğum faslından as-
kerî fabrikalarda çalışan işçiler yakın zamana kadar istifa-
fafe ettirilmiyorlardı. Bu hususta bir çok şikâyetler aldık.
Diğer taraftan, yine aynı kanunun hükümlerine göre, ka-
nunun yürürlüğe girmesinden en geç 6 ay sonra, bu ka-
nunun özü ve esası mahiyetinde olan (Malûliyet Baremi) nin
çkarılması iktiza ederken aradan 1,5 — 2 sene geçmesine
rağmen bu barem çıkarılmamıştı.

4772 sayılı kanuna göre, çalışma gücü % 30 nisbetin-
den aşağı derecelerde eksilmiş olan işçiler kendilerine ba-
reme göre verilecek aylık tazminatı toptan alabilmek hak-
lı ve ihtiyarına maliktirler. Halbuki, barem geciktirildiğinden ma-
lûliyet ödenekleri avans olarak ödenmekte ve toplu bir pa-
ra olarak, köyüne gitmek veya bir dükkân açarak hayatını
tanzim etmek isteyen işçileri eksilmiş, malûl işçiler bu hak-
larını kullanmamaktaydılar.

Arz olunan bu iki mevzu hakkında, 26.5.1948 tarihinde
hem Çalışma Bakanlığında, hem de Başbakanlığa uzun ve
esbabı mucibeli birer mektup yazdık.

İşin geciktirildiğini görünce, bizden kıymetli yardımlarını
esirgemeyen işçi milletvekili Sayın Ali Rıza Arı'dan, Meclis-
te bir takrir vermesini rica ettik. Kıymetli milletvekkilimizin
takririnde 4772 sayılı Sigortalar Kanununun 83 üncü mad-
desinin tefsiri istenmekteydi. Tefsir, Büyük Meclise yapıldı
ve ondan sonra Askerî Fabrikada çalışan işçiler de doğum
yardımı görmeye başladılar.

Malûliyet baremi ise 24.7.1948 tarihinde Bakanlar Ku-
rulunca tasdik edilerek yürürlüğe girdi.

Arkadaşlar!

Bizi üzen ve çok meşgul eden meselelerden birisi de,
işçi gündeliklerinin 2 liraya kadar olan kısmını vergiden

rak işçinin sıhhati üzerinde fena tesirler icra eden bazı ha-
ris doktorlar vardır. Beher fabrikadan 20—30 lira almak
suretiyle 7-8 fabrikamın binlerce işçisini hastalarına bak-
mayı sözde taahhüt eden fabrika doktorlarından bütün iş-
çi şikâyetçidir.

Bu hususta Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile be-
raber Çalışma Bakanlığında da yazılı olarak müracaat etti-
ğimize gibi, her fırsatta sıfahen makamların dikkatini çektik.

Sağlık Bakanlığında aldığımız cevapta; (Çalışma Ba-
kanlığı ile temas edilerek iş hekimlerinin matlub şekilde
çalışmaları için lüzumlu tedbirlerin alınması düşünülmüş-
tür) denildikten sonra, Bölge Çalışma Müdürleriyle Sağlık
ve Sosyal Yardım Müdürlüklerinin işbirliği yaparak bu ko-
nu ile ilgillemeleri ve yapacakları incelemeleri Sağlık Ba-
kanlığına bir rapor ile bildirilmesini valiliklere tamim e-
dildiği bildirilmektedir.

Aradan aylar geçitten sonra, Sağlık müdürlüğünün ge-
genhafta içinde bu işe başladığını öğrendik. Maalesef, iş
henüz tetkik safhasındadır.

Şehir hatlarında işçilere tenzilâtî tarife

Paşabahçe, Beykoz muntakasındaki işçilerle, Haliç mun-
takasından bazı sendikaların müracaatları üzerine Denizyol-
ları idaresinden iki talepte bulunduk.

Taleplerimiz şunlardır:

Şehir hatlarında işçilere tatbik olunan tenzilâtî tari-
fe, yalnız ilk vapurlara münhasırdır. Köprüden veya Boğazın
münthesandan kalkan ilk vapur işçiyi, işyerine zama-
nında götürdüğü halde, kısa mesafelere gidecek işçiler, ten-
zilâtî olan ilk vapurlara bindikleri takdirde, işmuhtine sa-
atlerce evvel gelmektedirler. Meselâ; Beykozda 5,20 vapu-
runa binen bir işçi 9 dakika sonra Paşabahçededir ve 2,5
saat kahvelerde oturmak ve masrafa girmek mecburiyetin-
dedir. Bu sebeple, tenzilâtî tarife ilk vapurlara münha-

sır bırakılmıyarak saat 7.30 a kadar olan vapurlara teşmil edilmelidir.

Şehir hatlarına mahsus olan bu talebimizin, iki sahili fabrikalarla dolu olan Haliç hattına da râci tutulmasını ayrıca rica ettik.

15.5.948 tarihli olan bu yazımıza tam bir ay sonra 14.6.948 tarihli bir yazı ile cevap veren Denizyolları İdaresi, maalesef birinci talebimizi anlamamazlıktan gelmiştir. Biz tarifelerin yenilenmesine tekdâdüm eden günlerde, tam zamanında müracaat ettiğimiz halde, Denizyolları İdaresinin yazısında denilmektedir ki:

"1.6.948 tarihinden itibaren yürürlüğe giren şehir hatları seyir programına göre, fabrikaların ve işyerlerinin mesai saatleri gözönünde bulundurularak vapurların seferleri tanzim olunmuş bulunmaktadır.,

İşte arkadaşlar, en haklı ve makul dileklerimiz karşısında bile bize bu alakasızlığı gösteren zihniyetle mücadele etmemiz zorundayız. Eminiz ki, yukardaki satırları yazan memur, bizim yazımızı anlamak maksadıyla okumadı. Bundan başka, kitle namına yapılan bir müracaata bir ay gecikme ile, her şey olup bitikten sonra cevap vermek hüsnüniyet noksanının şaheser bir örneğidir.

Bu idare, ikinci müracaatımızı da şu şekilde cevaplandırmıştır:

"Haliç hattında uygulanan tarife, bu hat güzergâhında oturanların hayat seviyeleri nazarı itibara alınarak hazırlanmıştır. 1944 ten beri mer'i olan bu tarifede bu sebeple bir artış olmamıştır. Binaenaleyh, bu hatta bir tenzilât yapılması bahis mevzuu olamaz."

Muhterem arkadaşlar:

İştittigimize göre, garp memleketlerinde, sabahın ilk saatlerinde ve akşamları, bütün nakil vasıtaları çalışan halkı çok az bir para ile taşımayıştılar.

İnşaat işçilerinin de pek dağılmış olmaları sendika teşkilini tamamen güçleştirmektedir. Bu işkolunda, bir sendikamın yakın zamanlarda kurulabileceğini ümit etmiyoruz.

Bugün birliğimiz camiasının bir uzvu olarak aramızda gördüğümüz İstanbul Garsonlar Sendikasına kurulması ve gelişmesi için mümkün olan yardımları yaptık. Bu sendika teşekkül ettikten sonra, binasızlık yüzünden pek müşkül bir durumda kalmıştı. İzzettin Hanındaki odamıza sendika merkezi olarak kullanmaları için, kira alınmaksızın emirlerine tahsis ettik.

25 Kasım 1948 Perşembe günü senelik ilk kongresini yapan İstanbul Garsonlar Sendikası, takdirle karşılamamız icabeden büyük bir olgunluk ve kadirşinashlık göstermiştir. Camiamızın en kuvvetli sendikalarından biri olmağa namzet görünen bu sendikamın genel kurulu, bir muhalif oya mukabil ittifakla birliğe ihtihak kararı almıştır.

Birliğimizin ilk senesinde, böyle kıymetli bir üye sendika daha kazanmasıyla öğünebiliriz.

Arkadaşlar:

Teşkilât sahasında Birliğin bünyesi içerisinde vaki teşebbüslerin merkezi sıklığını Mensucat İşçi Sendikaları taşımaktadır.

Hepinizin bildiği üzere Birliğimize bağlı 5 Mensucat İşçi Sendikası vardır.

Sendikalar kurulurken bir çok iş kollarında tek sendika teşekkül ettiği halde, Mensucat İşçilerinin kalabalık ve çok dağılmış bulunmaları buna imkân vermemiş olsa gerek ki, bir yerine 5 Mensucat Sendikası kurulmuştur. Beyoğlu, Bakırköy, Fatih - Eminönü, Eyüp ve Haliç bölgesi mensucat işçi sendikaları adlarıyla iki seneye yakın zamandanberi çalışan bu sendikalar bu sene içinde, birleşmek ihtiyacını hissetmişler ve teşebbüse geçmişlerdir.

Birlik yönetim kurulu, bu teşebbüsü yerinde bularak

Bir çok faydalar sağlıyan bu güzel usul, niçin memleketimizde de tatbik edilmesin?

Yalnız vapurlara münhasır kalan yukarıda arzettiğimiz müracaatın neticesi gösteriyor ki, bu dava memleketimizde ancak kanun yoluyla halledilebilir. Belediye ve şehir meclislerinden de buhususta bir fayda ummak imkânsızdır. Bu sebeple, Denizyolları İdaresi nezdinde yaptığımız teşebbüsü yenilemedik. Müsait bir zaman ve zaman beklememiz lazımdır.

Teşkilât işleri

Muhterem arkadaşlar:

Bu sahadaki faaliyetlerimiz iki noktada toplanmaktadır:

- 1 — Teşkilâtsiz işçileri sendikalara bağlamak.
- 2 — Birliğimizin bünyesini teşkilât bakımından tasviye etmek.

Halen İstanbulda; elektrik, tramvay, otobüs ve tünel işçileri başta olmak üzere, kauçuk ve kimya sanayiinde çalışan işçiler ile ağaç, toprak ve inşaat işlerinde çalışan işçilerin sendikaları kurulmamıştır.

Biz; elektrik, tramvay ve otobüs işçilerinin, kauçuk sanayi işçilerinin ve inşaat işçilerinin sendika kurmaları için, geçirdiğimiz 9 ay içinde mümkün olan gayretleri sarfettik. Kauçuk işçilerinin sendika kurmaları olgunlaşmıştır ve bir gün meselesidir. Tramvay işçilerine müteaddit toplantılar tertip ettik. Fakat, yekünü 5 bin bulan bu işçiler, maalesef İ.E.T.T. umum müdürlüğünün sert hareketlerinden korkmaktadırlar. Esasen çalışma saatleri itibarıyla bizim iş kollarımıza benzemediğinden bu iş kolunda sendika kurmak oldukça müşküldür. Biz kendilerine her türlü yardımı vaadettiğimiz gibi hazırladık da. Yalnız, gözük pek bir müteşebbüs heyet bulunmadığı için sendika şimdide kadar teşekkül edemedi.

kendilerini desteklemiş ve birleşme keyfiyetiyle yakından ilgilennmiştir.

Geçirdiğimiz Eylül ve onu takip eden Ekim ayların kongrelerini yapan Haliç bölgesi, Bakırköy, Beyoğlu ve Fatih - Eminönü Mensucat Sendikaları birleşme kararı aldılar, fakat maalesef Eyüp - Haliç Mensucat İşçileri Sendikasının kongresinde bu teklif reddedilmiştir. Birleşme mevzuunda diğer sendikalara ilk mektubu yazmak suretiyle örnek olan bu sendikamın kongresinde kendi teklifleri, kenleri tarafından reddedildikten başka, sendikamın ismi (İstanbul Mensucat Sanayi İşçileri Sendikası) olarak değiştirilmiştir.

Diğer 4 sendika birleşmek üzere anlaşmışlardır.

Bu meselenin halli veya tahakkuku, artık yeni seçilmiş yönetim kurulu ile mensucat sendikaları arasında yapılacak anlaşmaya kalmıştır.

Diğer sendikalarla olan münasebetlerimiz

Memleketimizin diğer sanayi bölgelerinde kurulmuş olan 20 den fazla sendika ile Birliğimizin teşekkülün dostane münasebetler tesis ettik ve idamesine çalıştık. Sendikaların çoğu ile muhtelif meseleler üzerinde muhabere ettik. Bizden herhangi bir hususta malûmat isteyen sendikaya derhal cevap verdik. Tüzük, kitap gibi istedikleri şeyi gönderdik. Öyle ümit ediyoruz ki, bizim kendilerine yalvarmamızla alâka gösterdiğimiz bu kardeş sendikalar üzer de Birliğimiz iyi intibalar uyandırmışlar. İstanbul İşçi Sendikaları Birliğinin, Türkiye'deki bütün işçi teşekkülleri tarafından tanınması ve sevilmesiyle iftihar edebiliriz. Bu vaziyetlerde muhakkak kurulacak ve kurulması zarurî olan (Türkiye İşçi Sendikaları Genel Birliği) için zemin hazırlanmıştır. Bazı sendikalardan aldığımız mektuplarda, bu hususun bir ihtiyaç olarak şiddetle arzulandığı ve temenni edildiği daha şimdiden görülmektedir. Türkiye'deki bütün i

sendikaların bağrında tophiyacak olan böyle bir genel Birliğin kurulması için, yüksek kongreniz tensip ve tasvip buyurursa yeni seçilecek yönetim kurulu önümüzdeki sene içinde ihzari mahiyette çalışır ve bir iki sene sonra bu hedefimize kavuşabiliriz.

Neşriyat ve propaganda işlerimiz

Muhterem arkadaşlar;

Siyasi ve ticari sahalarda, reklâm ve propagandaya verilen ehemmiyet gün geçtikçe artmaktadır. Zamanımızın devletleri, propaganda işlerine büyük paralar ayırmaktadırlar.

Bazı devletlerin propaganda işlerini bir Bakanlıkla idare ettiklerini de görüyoruz.

Bugün memleketimizde, başka devletlerin propagandâ teşkilâtlarının kendilerini tanıtmak vesair bakımlarda hönmmal bir faaliyet sarfettiklerinin şahidiyiz. Meselâ, Amerika haberler bürosu adındaki bir propaganda teşekkülü, hemen her memlekette olduğu gibi Türkiyede de, gazetelere her gün Amerikaya ait yazılar ve resimler göndermektedir. Aynı şeyi her millet, başka memleketlerde yapmaktadır.

Tereddütsüz söylenebilir ki, değil yalnız milletler, her dava için propaganda, muvaffakiyetin birinci şartıdır. Memleketimizde henüz yeni ele alınmış olan işçi davasının da en büyük ihtiyacı propagandadır.

Arkadaşlar:

Takdir buyurursunuz ki, en müessir propaganda vasıtası matbuattır.

Çalışma Bakanlığının 1945 senesinde kuruluşuna kadarki işçi meselelerine temas eden tek neşir organı mevcut de-

Gazetemiz, Anadoludaki işçi sendikalarının çoğu ve bizim sendikalarımızın hepsi tarafından satın alınmakta ve ilgili makamlar tarafından yakın bir alâka ile takip edilmektedir. Fakat, surasını açıkça söylemeliyiz ki, Hürbilek, bugünkü vaziyetiyle mükemmel bir gazete sayılmaz. Bizim de bildiğimiz bir çok noksanlarla çıkmaktadır.

Tevzi işini henüz halledemedik. Çünkü, bir gazeteyi yasatmak veya öldürmek, maalesef bayilerin elindedir. İstanbul bütün bayileriyle muhtelif kanallar vasıtasıyla konuştu, fakat hiç biri gazetemizi dağıtmıya yanaşmadılar. Bir kısmı, işçi gazetesi olduğu için çekiniyorlar, diğerleri ise piyasada çok gazete olduğunu ileri sürüyorlar. Bayi meselesi, matbuatın ezeli ve ebedî derdidir.

Bayiler, bir gazetenin yaşayacağına kanaat getirdikten sonra, tevziini kabul etmektedirler. Bizim gazetemiz ise ömürlü olduğunu isbat etmek üzeredir. Önümüzdeki aylar için de herhangi bir bayi ile anlaşmak mümkün olacaktır.

Başlangıçta bozuk giden idari işler de kadroda yaptığımız esaslı değişiklikten sonra yoluna girmiştir.

Arkadaşlar:

Gazetenin tirajı sayıda 3 bin üzerinden normal olarak gitmektedir. Bu itibarla gazete için bir tehlike mevzuubahs değildir. İlk zamanlar, beher sayıda 30—40 lira zarar etmekteydik. İdari işleri organize ettikten sonra bu zararı kapatık. Şimdi masrafını karşılamatayız. Kısa zamanda kâra bile geçeceğimizi ümit edebiliriz.

Neşriyatın mükemmelleşmesi için de bazı tedbirler alınıp ve tatbikine başladık. Bu meyanda, okuyucuların arzularına uyarak bir roman tefrika etmeye başladık, ikinci idare romanına da başlanmak üzeredir.

Gazeteye mütedavil sermaye olarak başlangıçta 2 bin lira ayırmıştık. Bu az para ile gazete kendi kendini idare etmektedir. Arkadaşların gösterdikleri alâka arttıkça ga-

zildi. Bu Bakanlık kurulduktan sonra ilk Çalışma Bakanı Sayın Sadi İrmak'ın himmetiyle aylık çalışma dergisi neşredildi. Bu derginin birer koleksiyonu bilâhare sendikalarımızın kütüphanelerine gönderilmiştir. Fakat, arkası gelmeyen çalışma dergisi akademik mahiyette olduğu için, davamızın daha ziyade fikir cephesine faydalı olmuştur.

Bu dergiden başka, yine Bakanlık tarafından neşredilen, fakat kısa zamanda kapanan (İş ve İşçi Bulma gazetesi) ile (Türk işçisi gazetesi) ni hepimiz bilirsiniz.

Sendikalarımızın kuruluşları sırasında bizim fikirlerimizi neşredebilecek bir organ kalmamıştı. Maalesef İstanbul matbuatı da bizimle ve davamızla alâkadar değildi. Herhangi bir gazeteye iki satırlık bir havadis yazdırmanın müşkülüm filen tattık.

Arjantin başvekilinin nezle olduğuna, İngiltere Prensesi Elizabeth'in hâmile kaldığına birinci sayfalarda yer ayıran günlük gazetelerimizin işçi davasına karşı gözleri ve kulakları kapalıdır.

Biz ise, bütün meselelerimizle beraber varlığımızı umumî efkâra duyurmak ihtiyacı içindeyken bir çok hizmetlerini gördüğümüz Sayın Dr. Rebi Barkın 17 Nisan 1948 tarihinde Hürbilek gazetesini neşretmeye başladı.

Hürbilek, tam manasıyla bir işçi gazetesi olarak çıkmaktaydı. Yalnız yönetim kurulu arkadaşlarımızdan bazıları, gazeteyi Birliğe mal etmek istediler. Sayın Rebi Barkın'dan gazeteyi Birliğe devretmesini rica ettik.

İşçi davası için her fedakârlığa hazır olan Sayın Barkın, hiç bir karşılık beklemeden ricamızı kabul buyurdu. 29.6.1948 tarihinde Hürbilek, her şeyiyle işçiye maledilmiş oldu.

Sayın Dr. Rebi Barkın gazeteyi bize teslim ederken iki bin lirahik kadar ilân ve abone de temin etti.

30 uncu sayısı intişar etmiş bulunan Hürbilek, artık tutulmuş bir gazete olarak işçi davasında büyük bir beşluğu doldurmaktadır.

zete inkışaf edecek ve yakın zamanda günlük çıkmak imkânı bulunacaktır.

Arkadaşlar;

Propaganda mevzuunda ikinci bir faaliyetimiz de 1949 senesi için bastırdığımız duvar takvimidir.

Daha evvel Anadoludaki sendikaları da bu teşebbüsümüzden haberdar etmiştik. Aldığımız siparişleri ve İstanbul ihtiyacını gözönünde bulundurarak 10 bin takvim bastırdık. Bu miktarın yarısı daha şimdiden satılmış bulunuyor. Takvimimiz bütün takvimlerden evvel piyasaya çıktığı için elimizde bir tane bile kalmıyacağı muhakkaktır. Bu teşebbüsümüz için Birliğin kasasından on para çıkmamıştır. Bazı sendikaların satacakları takvime karşılık avans olarak ödedikleri bin küsur lira ile işe giriştik ve kredi ile 6—7 bin lira tutan bu teşebbüsü başarmak imkânını bulduk...

Takvimler satıldıktan sonra, Birliğimize 2 bin lira kadar bir para kalacaktır. Takvimlerimizi satacak sendikalara da beherinde 15 kuruş bıraktık.

İşçiyi okumaya teşvik etmek ve kültür seviyesini artırmak için sendikaların kütüphanelerinin zenginleşmesini temin gayesiyle Millî Eğitim Bakanlığından kitap istedik. Bakanlık, 37 şer ciltten 17 takım kitap gönderdi. Bunları sendikalara dağıttık.

Millî Eğitim Bakanı Sayın Banguoğluna, kitap göndermek ve gazetemize abone olmak suretiyle bize karşı gösterdiği yüksek alâkadan dolayı huzurunuzda alenen teşekkür ederiz.

Arkadaşlar;

Cumhuriyetin 25 inci yıldönümü münasebetiyle yapılan büyük törene günün ehemmiyetine yaraşır şekilde geniş bir programla iştirak ettik ve halkın takdirlerini kazandık. Teşekküllerimizden bihaber olanlar bizi gördüler ve tanıdılar.

1948 Türkiye İktisat Kongresi

22 — 26 Kasım arasında İstanbulda toplanan 1948 Türkiye İktisat kongresine Birliğimiz de davet edilmişti. Birlik yönetim kurulumuz, bu kongrenin bütün safahatını toplu olarak takip etmiştir. Yalnız, bu kongrede, herhangi bir tez müdafaa etmedik. Bu hareketimiz belki tenkidi müciptir. Fakat biz, çok dağınık bir şekilde cereyan eden bu kongreden bir şey ümit etmediğimiz için yalnız dinlemekte fayda gördük.

Birliğin mali durumu

Muhterem arkadaşlar;

Biraz da Birliğimizin mali durumuna temas ederek raporumuza son vereceğiz.

İstanbul İşçi Sendikaları Birliğinin geçirdiğimiz 8 ay içinde çektiği en büyük sıkıntı para yokluğu olmuştur.

Birliğin ağır masraflarını karşılayacak kadar geliri yoktur. Üye sendikaların Birliğe ödedikleri %5 aidatla kalsaydık, bugün bütçemizde büyük bir açlıkla karşılaşacaktık. Fakat, yönetim kurulumuz, bütçeyi huzurunuzla açksız getirmiştir. Hesapların tetkikinde görüleceği üzere, temin ettiğimiz 3 bin liraya yakın teberrü ve yardım ile muvazene-yi kurmaya muvaffak olduk.

Birliğe toplu bir gelir temini için 200 bin liralık bir

Te piyangonun her hususunu hazırlanmış bulunuyoruz. Fakat, bir çok teşekküller tarafından tertip edilen eşya piyangolarının muvaffakiyetsizliğini gördüğümüz için teşebbüsümüzü durdurmak mecburiyetini hissettik. Mahaza, bu piyango bazarı bir vaziyettedir. Müsaadesi de ahımdır. Yüksek kongreniz tensip buyurursa, yeni seçilecek yönetim kurulu bu işe başlayabilir.

Arkadaşlar;

Birliğin mali vaziyeti için kongremizin kat'î kararlar almaya icabettiği kanaatindeyiz. Zira önümüzdeki sene, Birlik büyük bir mali büran içerisinde düşebilir.

Bu sebeple, biz 1949 bütçe tasarısını hazırlayarak kongremizin tasvibine arz etmeyi imkân dahilinde göremedik. Bu hususun kongrede bir karara bağlanmasını teklif ediyoruz.

Muhterem arkadaşlar;

Faaliyet raporumuz burada bitmiş bulunuyor. Sabrınızı şükretinal ettiğimiz için affınızı diler. Yüksek kongrenizi saygı ve sevgi ile selâmlarız.

**İstanbul İşçi Sendikaları
Birliği
Yönetim Kurulu**